

ARCHEOLOGIA JEROZOLIMY W CZASACH JEZUSA
O POTRZEBIE „ARCHEOLOGICZNIE WZBOGACONEJ TEOLOGII”

S t r e s z c z e n i e

Bibliści i teologowie powinni wzbogacić i ożywić swą teologię poprzez dodanie licznych godnych uwagi spostrzeżeń archeologicznych (zwłaszcza z Morza Martwego) i metod, takich jak socjologia. W ten sposób zmniejszy się antysemityzm, będący prawdopodobnie najgorszą herezją w teologii chrześcijańskiej, gdy uczeni zauważą, że Jezus był wiernym Żydem, przywiązany do Pisma Świętego i oddającym cześć Bogu w Świątyni. Będziemy współpracować również, aby usunąć doketyzm z naszych kościołów i szkół. Jest to najwcześniejsza herezja, której brakuje przenikliwości Jana (1,14). Pomija fakt, że Jezus był człowiekiem z krwi i kości. Oba nowe spojrzenia są zgodne z nauczaniem Jana Pawła II, cenionego świętego, który ukazał mi miłość Boga.

Przełożył Krzysztof Modras OP

Słowa kluczowe: archeologia, architektura, Biblia, Jerozolima, Palestyna, Qumran, sztuka, zwoje znad Morza Martwego.

ARCHAEOLOGY OF JERUSALEM IN THE TIME OF JESUS
INTRODUCING THE NEED
FOR “ARCHEOLOGICALLY ENRICHED THEOLOGY”

S u m m a r y

Biblical scholars and theologians should enrich and enliven their theology by added the vast amount of astounding archaeological insights (especially from the Dead Sea Scrolls) and methods such as sociology. In so doing, perhaps the worst heresy in Christian theology, Anti-Semitism, will diminish as scholars perceive that Jesus was a faithful Jew who was devoted to Sacred Scripture and worshipped in the Temple. Also, we will work together to remove Docetism from our churches and schools. It is the earliest heresy and misses the perspicacity of John 1:14, ignoring that Jesus was a man of flesh and blood. Both improvements are in accord with the teachings of Pope John Paul II, a cherished saint who showed me God’s love.

Summarised by James H. Charlesworth

Key words: archaeology, architecture, art, Bible, Jerusalem, Palestine, Qumran, the Dead Sea scrolls.